

EESTI KIRJANDUS XI

1916

EESTI KIRJANDUS

EESTI KIRJANDUSE SELTSI VÄLJAANNE

TOIMEKOND: J. AAVIK, M. J. EISEN, V. GRÜNTAL,
A. JÜRGENSTEIN, M. KAMPMANN, A. KITZBERG,
J. LUIGA, W. REIMAN, J. TÕNISSON

TEGEV TOIMETAJA **J. W. WESKI**

PE 10308

ÜKSTEISTKÜMNES AASTAKÄIK

1916

EESTI KIRJANDUSE SELTSI KIRJASTUS

Дозволено военною цензурою.

Eesti Kirjastuse-Ühisuse „Postimehe“ trükk, Tartus.

Kooskirja „Eesti Kirjanduse“ XI (1916.) aastakäigu sisu.

Ajalugu ja kirjanduselugu.

	Lhk.
M. J. Eisen , „Emajõe ööpiku“ 50-aastase mälestusepäeva puhul	380—386
— J. Bergmanni kirjatööd	328—332
A. Engelbrecht, J. Kerg, M. Kivialune, Lydia Kraus, G. E. Luiga, Mart Mitt, Joh. Oldermann, H. Prants ja M. Sohberg , Mälestused ja teated J. W. Jannsenist	192—214
Herbert Grünfeldt , Villem Grünthal luuletajana	230—235
K. A. Hindrey , Post festum	57—60
A. Jürgenstein , Ain Henno 80-aastane (pildiga)	33—39
— C. R. Jakobsoni kirjadest Lilli Suburgile	441—448
— G. E. Luiga 50-aastase sünnipäeva puhul	39—43
— Jakob Kõrv	397—400
— Johann Woldemar Jannseni elust	121—141
A. Kruusberg , Aadu Grenzstein † (pildiga)	386—397, 409—439
J. Köpp , „Eesti Kirjandus“ teise aastakümne algul	1—10
A. Laar , Ülempreester M. M. Suigusaar	235—244
H. Prants; J. W. Jannseni kirjanduslise tegevuse väline käik	173—177
W. Reifman , Eesti kohanimed	25—32
— J. W. Jannseni elutöö	141—173
H. Rosenthal , Jannseni hingeelust ja tundeilmast	178—191
A. H. Tammsaare , Ch. Kannike	89—93
Henrik Visnapuu , Jaan Bergmann luuletajana	313—327

Ilukirjandus, kunst.

J. Bergmann , Homeros'e „Odysseia“ kolmas lugu	332—346
Ed. Hubel , „Estonia“ teatri kümne-aastase tegevuse ülevaade	375—380
H. Rebane , Esimene kümme aastat uue „Vanemuise“ teatrielus	266—273
Henrik Visnapuu , Missugune tuleb „Kalevipoja“ uue väljande tekst?	217—221

Rahvateadus.

M. J. Eisen , Maa-alused teed	260—266, 291—302
— Metsik	439—441

J. Luiga , Soome sugu usk	361—375
J. Ruus , Soo	44—49
B. Vallner , Üheksa meie rahvarohtude nimetustes	72—75

Keeleteadus.

Joh. Aavik , Kas 'meelde' või 'meele' ?	60—63
— Mõned vastamärkused Lauri Kettusele	97—98
— Veel o-hääliku elustamisest	100
— Väike märkus piibli keele paranduse asjus	100—101
J. Bergmann , Matteuse evangeeliumi viies peatükk	64—72
A. Boka , Karl Mühlenbach †	94—95
Lauri Kettunen , Illatiivvormidest 'meelde, juurde' jne.	11—14
— Väiksed lisamärkused meelde- meelevaielduste puhul	95—97
K. Leetberg , Eesti deklinatsiooni jäutus	249—259, 281—291
K. Preisberg , Hääliku o elustamisest	98—100
H. Pöld , Vastuväited V. Ridala seletusele aegsõnalise -ne-kohta	76—78
V. Ridala , Soome-Ugri keelkonna ja Samojeedi keelte sugulus	221—230
— Vastuseks H. Põllu väidete peale	78—82

Arvustused.

a) ilukirjandus ja kirjanduselugu.

V. Ernits , Aino Kallas: Tähdentento	20—23
E. A. Hindrey , Eduard Wilde: Mäeküla piimamees	101—104
— Ernst Peterson: Kirjatööde-kogu I raamat	400—401
— Joh. Aavik: Eesti luule viletsused	104—106
A. Jürgenstein , A. Котомкинъ-Савинскій: Князь Вячко и меченосцы	401—406
J. Köpp , Отечество	302—310
— Sirvilauad 1917	355—359
M. Reichenbach , A. Kitzberg'i Külajutud I.	245—246
Henrik Visnapuu , Jaan Lõo: Nägemised	448—454

b) ajalugu.

W. Reifman , A. Jürgenstein: Suur ilmasõda 1914—1915	49—56
— Г. И. Виграбъ: Прибалтійскіе нѣмцы	82—85
— H. Prants: Millal lõpeb sõda ?	49—56
— L. Lemmens: Die Franziskanerkustodie Livland und Preussen	111—115
— L. Lemmens: Urkundenbuch der alten sächsischen Franziskanerprovinzen	111—115
J. Sitska , Jaan Kärner: Talurahva vabastamine Eestimaal	454—455

c) rahva- ja seltskonna-teadus.

M. J. Eisen , Kaarle Krohn: Suomen suvun uskonnot I	273—280
— Uno Holmberg: Suomen suvun uskonnot II	354—355
V. Ridala , Rahvusküsimus I, toimetanud V. Ernits	14—19

d) keeleteadus.

V. Ernits, H. Põld: Eesti keeleõpetus I . . . . . 108—111

e) matemaatika.

J. Sarv, A. II. Перли: Числа изъ жизни . . . . . 85—88

— J. Davis: Kerge arvuvald 246

f) põllumajandus.

A. Jürgenstein, Jul. Aamisepp: Kõige kasulikumad kanade
tõud 117

— Rudolf Zero: Mida kodulindude kasvatusest vaja teada? 117—118

J. Lehtman, A. Eisenschmidt ja J. Hünerson: Maapinna
tundmine . . . . . 115—117

K. Saral, Aug. Rondik: Piimaloomade suvine toitmine ja
hoidmine 406

— G. Pulk: Hobuste söötmisest 88

— J. Hünerson: Karjaparandamise peajooned . . . . . 407—408

— J. Hünerson: Sõõru, sõõru, lehmakene! . . . . . 406—407

— J. Mägi: Eesti põllumehe veiste tõuraamatud 408

— P. Kallit: Emake maa 406

— P. Kallit: Noorekarja kasvatamine 88

Mõnesugust.

a) Eesti Kirjanduse Seltsi liikmete
nekroloogid.

Hugo Raudsepp, Tõnis Sander †. (Pildiga) . . . . . 311—312

H. Rebane, Kustunud ajaloolise perekonna mälestuseks (Juhan
Sapas'e surma puhul, J. Sapas'e pildiga) . . . . . 247—248

W. Reiman, Jaan Bergmann. (Pildiga) . . . . . 346—353

b) üleskutsed, seletused.

Eesti Kirjanduse Selts, Seletuseks 'Отечество' asjus . . . . . 215—216

— Teateid ja mälestusi J. W. Jannseni kohta! 56

— Üleskutse kodumaa ajaloo uurijatele . . . . . 359—360

A Kivi, Üleskutse kunsti asjus . . . . . 455—456

J. Mändmets, Eesti Üliõpilaste Selts ja Eesti Kirjanduse
Selts, Korjakem rahva suust lillede ja rohtude
nimesid! . . . . . 119—120

c) bibliograafia.

Toimetusele saadetud kirjandus 24, 88, 248, 312, 360, 408, 456

Lisa.

J. W. Weski, Eesti keele õpekavad hariduseministeeriumi all
seisvate koolide jaoks Riia õpekonnas ja Eesti
keele kooliõpetajate eksamikavad (I pool) . . . . . 1—48